

Pro LOCO

n a š e j o b c i

**Kňazstvo je
prejavom lásky
Srdca Ježišovho**

STRANA 4, 5

**Púť mužov
do Gaboltova
- 2009**

STRANA 8

**Nie všetka vykonaná
práca už stihla priniesť
aj viditeľné ovocie**

STRANA 13

Milí priatelia,

stáva sa takým milým zvykom, že aj pred Vianocami Vám ponúkame niekoľko strán s pohľadom na život Sečovskej Polianky a jej občanov. A že to nie je len strohé a suché vymenovanie pár aktivít niekoľkých nadšencov, ale skutočne živé a povzbudivé svedectvá občanov našej obce od tých najmladších až po vekom zrelších a skúsenejších, zástupcov sektora dobrovoľníckeho, vzdelávacieho, verejného i súkromného so záujmami rôzneho druhu, o tom sa môžeme presvedčiť aj v tomto čísle nášho občasnika. Je mi veľkou radosťou a ctou, že im teraz môžem vysloviť úprimné poďakovanie. V mene nášho Pro Loco Sečovská Polianka, ale verím, že aj vo Vašom mene sa všetkým, ktorí sa s nami na stranách nášho občasnika, či už v tomto čísle, ale aj v predchádzajúcich, podelili so svojimi aktivitami, chcem zo srdca poďakovať. Robíte život v našej obci pestrejším, krajším a vytvárate zázemie pre zdravý spoločenský a kultúrny rozvoj našej obce. A viem, že je to častokrát náročné.

A samozrejme - je čas pridať aj krátky vinš a vysloviť želania, ktoré všetci veríme, že nezostanú len želaniami. Ja sa pripojím koledníckym vinšom, keďže práve s dobrovoľníkmi eRka som zažil krásne kolednícke chvíle počas vianočnej Dobrej noviny; a aj keď teraz nie osobne pri Vašich dverách, ale o to viac zo srdca Vám chcem zavinišovať:

***Vinšujem vám tieto vianočné sviatky,
Pána Krista narodenia.
Dobrého zdravíčka a na stôl chlebíčka,
do duše radosti, do srdca svornosti.
Anjel pokoja nech medzi vami prebýva
a láska Krista Pána nech u vás spočíva.***

Pochválený buď Ježiš Kristus!

**Váš priateľ Jaroslav Poľak
predseda Pro Loco
Sečovská Polianka**

Pierka z eRka v roku 2009

Blíži sa nám koniec kalendárneho roka a s ním aj malé poobhliadnutie sa za našimi aktivitami počas tohto obdobia. Pudingové stretko, jarné „pukancové“, filmové, literárna čaviareň, karneval, prázdninová výprava, Dom na skale, narodeninový deň, Detský čin pomoci, ... Čo všetko sa za tým ukrýva? Tak to sa vám pokúsime odkryť v nasledujúcich riadkoch.

MGR. MÁRIA URBANOVÁ

Popri tradičných strestkách sa my – eRkári, snažíme vymýšľať aj čosi netradičné, pútavé, niečo čo pobaví, vedie k tvorivosti, ale aj k zodpovednosti a pomoci. Tak poďme pekne po poriadku.

Naše aktivity sme tento rok odštartovali sladkým pudingovým stretkom, na ktorom sme si spoločne vyrobili originálny eRko kalendár. Máme ho v našej miestnosti a sprevádza nás počas celého roka našimi stretnutiami, kedy tvoríme, rozvíjame svoje talenty, učíme sa približovať k Bohu i k sebe navzájom.

Klasický „eRkársky“ sme sa zabávali na Valentínskom karnevale a v atmosfére sviatku našich nebeských patrónov - „Všetkých svätých“, sme v čase jesenných prázdnin oslavovali narodeniny všetkých nás... eRko tance, ukazovačky, darčeky, agapé, a tak podobne.

Máj je v eRku spojený s celoslovenskou kampanou Vypni telku, zapni seba. Tak sme aj my prežili super čas bez dialkového ovládača v ruke. Stretli sme sa štyrikrát, spolu sme tvorili, hrali spoločenské hry, kreslili na asfalt,... nechýbala

Oslava narodenín - Všetkých svätých.

Dobrá novina.

Deň počatého dieťaťa.

Literárna čaviareň.

Detský čin pomoci.

TUFI - tutti fratelli - všetci sme bratia.

Vypni telku, zapni seba!

Prázdninová výprava.

Valentínsky karneval.

zmrzlina. A keďže máj je mesiacom našej nebeskej Mamky, spoločná modlitba ruženca bola tým najkrajším ukončením našich aktivít. V týždni od 18. do 24. mája sme do „pokladnice času“ vložili spolu 32 hodín a 41 minút bez telky.

Školský rok sme ukončili takou predprázdninovou novinkou – Literárnou čaviarňou. „Ako sa dobíjajú svätějanské mušky“, „Kde sa muchy otáčajú a prečo?“, „Ako sa mucha dostala Samkovi do ucha a čo tam zažila“, ... Tak s tými a mnohými

mi ďalšími zaujímavosťami sa deti popasovali pri ľadovom čajíku.

Prázdniny... dva mesiace... aby sme boli aspoň na chvíľu spolu, 29. júla sme podnikli jednodňovú Prázdninovú výpravu do Košíc. Malé flákana mestom, osviežujúca fontána, hladné holuby, veeeeľmi dobrá zmrzlina, ... spoločná účasť na sv. omši u dominikánov... krásny deň.

V októbri sme sa zapojili do Detského činu pomoci. Do tejto aktivity, ktorá nás nabádala byť vnímavými

mi na potreby okolia, mať otvorené srdiečka, oči, uši i dlane, sa zapojilo viac než 2000 detí a mladých z celého Slovenska. Celý mesiac motivovala deti k nezištnej pomoci kvapka Henry, pomenovaná podľa zakladateľa Červeného kríža Henryho Dunanta. Tak, ako on na pomoc druhým založil Červený kríž, aj my sme si založili jedinečný tím pomoci – TUFI tím (tutti fratelli = všetci sme bratia). Počas celého októbra sme do mora pomoci pridávali kvapky pomoci, kvapky úcty i kvapky bádateľa, majú na pamäti slová Matky Terezy: „Všetko, čo robíme, je iba kvapka v mori, ale keby sme to nerobili, tá kvapka by tam chýbala.“

A ešte dve celoslovenské pro life aktivity, do ktorých sme sa zapojili a vyjadrili tak podporu a úctu ľudskému životu: 25. marec – Deň počatého dieťaťa (biela stužka) a 2. november – Sviečka za nenarodené deti.

Čo nás ešte čaká? DOBRÁ NOVINA. Aj tento rok sa chystáme ohlásiť v našich rodinách radostnú zvesť o narodení Ježiša Krista a s vašou pomocou priniesť trochu radosti tým, ktorí to veľmi potrebujú. Aj z tohto miesta ďakujeme za podporu a pomoc.

Literárna čaviareň

A toto sú ukážky z tvorby našich mladých literátov. Ktorá z nich sa Vám páči najviac?

„Ako sa dobíjajú svätějanské mušky“

Kde bolo, niekde bolo. Žil raz roj svätějanských mušiek. Jedna muška raz v noci zistila, že jej nesvieti žiarovka na zadnej časti tela. Tak sa vybrala hľadať miesto, kde by si mohla dobiť alebo kúpiť novú žiarovku. V tú noc veľmi prešalo, nuž nepokračovala v ceste do obľúbeného hypermarketu Ferda mravca, ale sa zastavila v konkurenčnom veľkoobchode. Práve tam bol veľký výpredaj žiaroviek s 15 percentnou zľavou. Bolo tam „do bludu“ žiaroviek a úbohá muška sa nevedela rozhodnúť, ktorú si má vybrať. Našťastie jej prišiel na pomoc pracovník obchodu pavúk Mižo a spoločne našli tú ideálnu

žiarovku. Od neho sa milá muška dozvedela, že akcia na žiarovky platí do konca roka a tak sa odvtedy všetky svätějanské mušky chodia dobíjať do nemenovaného veľkoobchodu (žeby sme nerobili reklamu :).

(spís(k)ali Nikoleta a Marek)

„Kde sa muchy otáčajú a prečo?“

Raz dávno, pradávno, na mieste kde bolo veľa múch, bol čarovný prameň, ktorý vedel robiť zázraky. Bol taký čarovný, že dokázal premeniť každú muchu na čarovnú. Jedného dňa priletela k prameňu mucha Zvonilka. Prameň sa jej natoľko páčil, že sa okolo neho otáčala každý deň. Jedného otá-

čajúceho dňa tu stretla mušička Vilka, ktorý sa jej veľmi zapáčil. Bola ním taká zaujatá, že spadla do prameňa. Mušička však neváhal a milej Zvonilke pomohol. A tak sa spolu stretávali, otáčali okolo prameňa, až z toho bola krásna svadba. Potom žili šťastne, až kým nepomreli. Takže prečo sa muchy otáčajú? Čakajú na svojho krásneho princa mušičku.

(Terezka a Veronika)

„Ako sa mucha dostala Samkovi do ucha a čo tam zažila“

Jedného krásneho dňa si mucha Cece lietala sem a tam. Z jedného butiku do druhého. Keď vyšla z jedného nemenovaného butiku,

pomyslela si, že zídje do Prešova. Ako tak letela, nedávala pozor a vošla do ucha cyklistovi Samkovi. Nevidela však skoro nič, lebo Samko si neumýval uši. No keď išla ďalej, začalo sa postupne rozvidnievať. Stála medzi uchom a bubienkom. Zatiaľ všetko videla, no po chvíli si Samko vložil do ucha slúchadlo z MP3. Mucha si myslela, že je už mŕtva. Vošla do niečoho, čo strašne hučalo. Bol to bubienok. Z kamarátstva s baktériou sa jej zakrútila hlava. Po chvíli sa zasa rozjasnilo. Mucha asi povedala: „No konečne!“ Samko sa medzitým vybral k lekárovi, lebo si myslel, že ohluchol na jedno ucho. Doktor mu z neho vybral muchu Cece, ktorá hneď začala strašne revať. Samko ju so smiechom upokojil a vzal ju k sebe domov. Odvtedy je mucha Cece jeho priateľkou.

(Dominik)

Dobrá novina. Milí priatelia, opäť je tu možnosť pomáhať! Budme pri tom!

Kolednícka akcia Dobrá novina spojená so zbierkou pre africké krajiny vznikla pred pätnástimi rokmi ako nesmelá myšlienka. Postupne však prerástla všetky očakávania a dnes patrí medzi najväčšie zbierky na Slovensku. Vďaka dobrovoľníckemu zápalu tisícov detí a mladých ľudí, štedrosti darcov a podpore farností môže pomáhať zlepšovať životné podmienky ľudí v núdzi v prostredí extrémnej chudoby. Z výťažku 15. ročníka podporí Dobrá novina projekty pomoci v nasledovných oblastiach: oblasť zdravotníckej starostlivosti, podpora vzdelávania a zabezpečenia základných potrieb, sociálne projekty pre ľudí v núdzi. (viac informácií na www.dobranovina.sk).

V predchádzajúcom ročníku Dobrej noviny (2008) sa v rámci Slovenska do koledovania zapojilo 26034 detí a sprevádzajúcich osôb v 1191 mestách a obciach, navštívili 78747 rodín a spolu s individuálnymi darmi vyzbierali 748 130,80 € (22 538 188,54 Sk).

V Sečovskej Polianke koledovalo 42 malých i veľkých koledníkov z radov rímsko a gréckokatolíkov. Počas dvoch dní ohlásili radostné posolstvo o narodení Pána v 320. rodinách a vďaka prijatiu a štedrosti darcov vyzbierali 1344,35 € (40 500,- Sk). Pán Boh zaplať!

Pomáhate im. Pomáhame im.

„Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili.“ (Mt 25,40)

Nech nás aj tieto Ježišove slová pobádajú milovať Ho v blízkych, v čase, kedy sa naši koledníci už po jedenásty krát vydajú ohlasovať Dobrú novinu do rodín v Sečovskej Polianke.

/Okrem prijatia koledníkov môžete na Dobrú novinu prispieť aj formou darcovskej SMS. V období od 1. novembra 2009 do 31. janu-

ára 2010 v sieťach Orange, T-mobile, O2 pošlite SMS s textom DMS DOBRANOVINA na číslo 877. Hodnota darcovskej SMS je 1 €./

/Pri príležitosti jubilejného 15. ročníka Dobrej noviny sa 28. novembra v UPC v Bratislave uskutoční benefičný KONCERT VĎAKY ako podakovanie darcom a koledníkom za ich dlhoročnú a obetavú účasť a podporu. Priamy prenos sprostredkovali TV LUX a Rádio Lumen./

Hymnus na Lásku

- vianočná verzia - podľa 1. listu sv. apoštola Pavla Korinťanom...

Keby som svoj dom dokonale vyzdobil jedľovými vetvičkami, blikajúcimi svetielkami a vyhrávajúcimi zvončekmi, ale nemal by som lásku k svojej rodine, nebol by som ničím iba dekorátorom.

Keby som sa namáhal v kuchyni a piekol kilá vianočných keksov, labužníckych maskít a keby som k jedlu prestrel nádherný stôl, ale nemal by som lásku k svojej rodine, nebol by som ničím iba kuchárom.

Keby som pomáhal v charitnej jedálni, v domove dôchodcov spieval koledy a všetok svoj majetok minul na blahobyť, ale nemal by som piesne pre svoju rodinu, nič by mi to neosožilo.

Keby som ozdobil vianočný stromček žiariacimi anjelmi a háčkovými hviezdami, zúčastnil sa tisícich osláv a v zbore spieval kantáty, ale nemal by som v srdci Ježiša Krista, tak som nič nepochopil, o čo vlastne ide.

Láska prerušuje pečenie kvôli objatiu dieťaťa.

Láska necháva bokom ozdoby kvôli pobozkaniu manželského partnera.

Láska je priateľská napriek náhľenu a stresu.

Láska nezávidí iným ich domácnosť s vyberaným vianočným porcelánom a priliehavými obrusmi.

Láska neokrikuje deti, aby uhli z cesty, ale je vďačná, že sú a že môžu stať v ceste.

Láska nedáva iba tým, ktorí môžu niečo vrátiť, ale s radosťou obdarúva práve tých, ktorí darčekom odpovedať nemôžu.

Láska všetko znáša, všetko verí, všetko dúfa, všetko vydrží. Láska nikdy nezanikne.

Počítače sa rozbiť, perlové retiazky sa roztrhnú, drahé dary sa pominú, ale dar lásky zostáva...

V spojení s 15. ročníkom Dobrej noviny chceme upozorniť na špeciálnu akciu „ZBIERAMEAJ SLOVENSKÉ KORUNKY“. Korunky, ktoré Vám doma, môžu aj teraz pomôcť v Afrike. Budeme ich zbierať priamo do pokladničiek spolu s eurami. Po koledovaní ich doručíme na stredisko eRka do Bratislavy, kde bude zabezpečená zmena SK na € v Národnej banke Slovenska a následný vklad na účet „Dobrej noviny“. Teda nielen eurá, ale aj SLOVENSKÉ KORUNKY môžu pomôcť...

Ďakujem Vám.

„Kňazstvo je prejavom lásky Srdca Ježišovho“

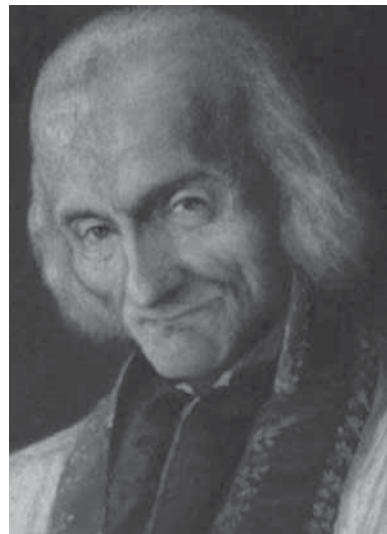
„...hoc facite in meam commemorationem...“ (Lk 22, 19)

Pri príležitosti 150. výročia úmrtia jednoduchého dedinského farára Jána Máriu Vianneya Svätý Otec Benedikt XVI. dňa 19. júna 2009 otvoril „Rok kňazov“. Je to čas, keď si celá Cirkev nielenže pripomína patróna všetkých kňazov, farárov, spovedníkov, ale zameriava svoj pohľad tiež na tých, ktorí aj v dnešnej dobe nasledujú Krista - svojho Učiteľa a Majstra. Rok kňazov potrvá do 11. júna 2010, kedy sa bude v Cirkvi znova sláviť slávnosť Najsvätejšieho Srdca Ježišovho. Táto slávnosť nie je vybratá náhodne. Svätý arský farár Ján Mária Vianney hovorí: Kňazstvo je prejavom lásky Srdca Ježišovho. Podobne pápež vo svojom prejave pri vyhlásení Roku kňazov hovorí, že tento deň je osobitným dňom modlitieb za kňazov.

Z tejto príležitosti sa Pro Loco rozhodlo pripomenúť si tých kňazov, ktorí vďaka svojmu blahodarnému pôsobeniu v našej obci napomohli duchovnému pozdvihnutiu ľudí tu žijúcich. Dvaja kňazi, súputníci. Otec Augustín Leukanič a páter Tomáš Ferdinand Gajdoš (OP). Spolu s nimi si zároveň chceme uctiť aj tých kňazov, ktorí pri našich oltároch slú-

žili či stále slúžia pre dobro a spásu našich duší doteraz.

Úcta ku kňazovi je teda úctou ku samotnému Kristovi. Nech je náš kňaz akýkoľvek - mladý či starý, príjemný či nepríjemný, moderný či staromódny - stále to je on a len on, kto môže pre tento svet prinášať Krista živého. A to prostredníctvom liečivej, uzdravujúcej a posilňujúcej stálej prítomnosti Boha medzi nami

prostredníctvom sviatostí - najväčších pokladov Cirkvi. Veď práve skrze tie sviatosti máme prístup k živému Bohu. To je iste dobrý dôvod na to, aby sme kňazom - tým, čo v Sečovskej Polianke boli v minulosti, tým, ktorí sú našimi duchovnými otcami v našej obci dnes, a aj tým, ktorí prídu po nich - preukazovali úctu. Úctu a poslušnosť. Lebo len ich vôľou, ich slovami a ich rukami prichádza do

Rímskokatolícki kňazi

Vdp. P. Tomáš Ferdinand Gajdoš, OP, (zosnulý), Čestný občan Sečovskej Polianky
Vdp. Jozef Prokop (zosnulý)
Vdp. Anton Žarnay (zosnulý)
Vdp. František Stahovec
Vdp. Mons. František Šándor
Vdp. Jozef Gič (zosnulý)
Vdp. Andrej Piškanin (zosnulý)
Vdp. Peadr. Štefan Pristaš - súčasný správca farnosti

Gréckokatolícki kňazi

Vdp. Augustín Leukanič, titulárny kanonik, (zosnulý), Čestný občan Sečovskej Polianky
Vdp. ThDr. Marek Petro, PhD.
VDP Vdp. Jozef Novický - súčasný správca farnosti

našich ubolených životov, do našich doráňaných rodín a do nášho rozháraného sveta Život.

Týmto si chceme uctiť kňazov, ktorí pôsobili medzi nami za posledných pár desiatok rokov. Kňazov, ktorí svojou službou pri oltári, starostlivosťou o naše duše, o naše chrámy či ich výstavbu natrvalo poznačili tvár a charakter Sečovskej Polianky.

Benedikt XVI.: Kňaz „muž budúcnosti“ a svedok Božej všemohúcnosti

Rím, 29. 9. 2009 (Zenit) 013 072 „...Kňaz je podľa slov Benedikta XVI. povoláný, aby slúžil ľuďom tým, že im daruje Boží život. Dnes viac ako kedykoľvek musí byť „mužom radosti a nádeje“. Všetkým tým ľuďom, ktorí nedokážu pochopiť, že Boh je čistá láska, kňaz musí ukázať, že sa vždy opláti žiť život a že Kristus dodáva ľuďom jeho zmysel, pretože všetkých miluje. ... Pápež Benedikt sa potom obracia priamo na kňazov, ktorí v mnohých farnostiach vykonávajú svoju službu a s obetami a námahou sa usilujú o to, aby sa v ich farnostiach zachoval život žitý zo sviatostí. Uznanie Cirkvi za toto je „nesmierne veľké“, ako zdôrazňuje Benedikt XVI. Duchovných povzbudzuje, aby nestrácali odvahy a naďalej sa modlili za to, aby mnohí mladí muži odpovedali na volanie Krista. ... Svätý Otec kňazom vo svojom poslanstve pripomína veľkú rôznorodosť úradov, ktoré v službe Cirkvi vykonávajú. „Pomyslite na veľký počet omší, ktoré ste slávili a budete sláviť, pričom po každý raz skutočne sprítomňujete Krista na oltári. Pomyslite na mnohé rozhršenia, ktoré ste udelili a ešte udelíte, čím hriešnikom dovoľujete oslobodiť sa od ich bremena. Tak budete vnímať nekonečnú plodnosť sviatosti vysviacky. Vaše ruky a vaše pery sa v okamihu stali rukami a perami Boha.“ ... Kňaz je pre rímskeho biskupa „mužom budúcnosti“. To, čo na zemi uskutočňuje, patrí k poriadku tých vecí, ktoré sú zamerané na posledný cieľ človeka. Svätá omša je pritom „exkluzívnym bodom zjednotenia prostriedku a účelu“, pretože dovoľuje pozorovať Telo a Krv toho, „ktorému sa budeme klaňať vo večnosti“. ... „Nič nebude môcť nikdy v srdci Cirkvi vstúpiť na miesto kňazského úradu!“ hovorí Svätý Otec na záver.

zdroj: „Život Cirkvi vo svete“, č. 40/2009 (redakčne krátené)

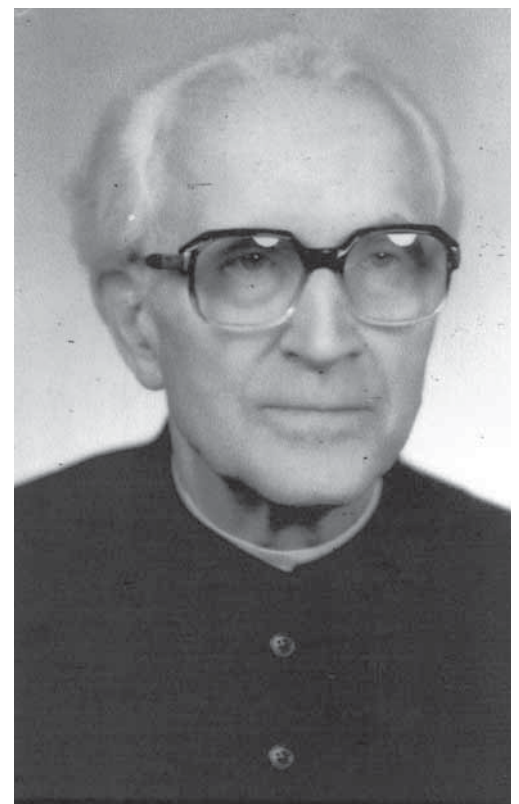
Nezabudnuteľný otec Augustín Leukanič (* 28. 8. 1911 - † 15. 6. 2001)

Napísali o ňom...

Dňa 3. decembra 2005 sa v Chráme sv. proroka Eliáša a Panny Márie Karmelskej uskutočnil koncert pri príležitosti 60. výročia založenia domáceho chrámového zboru. Tento koncert bol aj spomienkou na zakladateľa chrámového zboru o. Augustína Leukaniča. Jeho príchodom do Sečovskej Polianky v roku 1943 ožilo gréckokatolícke spoločenstvo. V roku 1945 o. Augustín založil liturgický zbor, ktorý sám nacvičoval. Zbor účinkoval pri svätej liturgii až do jeho odchodu na zaslúžený odpočinok s prestávkou v rokoch 1950 - 1968.

SLOVO, 3. číslo 2006

zdroj: <http://slovo.grkat-po.sk/Slovo/0603.pdf>

Dvaja kňazi, na ktorých sa nezabúda - „ČESTNÍ OBČANIA SEČOVSKÉJ POLIANKY“

MICHAL LEHONČÁK ST.

Páter Tomáš Ferdinand Gajdoš (OP)

Narodený 01. júna 1922 v Udavskom, navštevoval gymnázium v Michalovciach, kde študoval pod vedením profesora otca Štefana Hlaváča spolu s terajším Jozefom Kardinálom Tomkom - svojim príbuzným

- navštevoval univerzitu v chorvátskom Zábrebe

- po vstupe do rehole Rádu kazateľov - dominikánov bol za kňaza vysvätený 27. júna 1948 v Košiciach

- od r. 1948 pôsobil v kláštore v Prahe

- od r. 1951 po zatvorení kláštorov a následnej likvidácii reholí musí prerušiť činnosť ako rehoľný kňaz

- v r. 1969 prichádza ako diecézny kňaz do Sečovskej Polianky, kde pôsobí až do roku 1972, vôbec ako prvý kňaz v dohľadnej histórii, poverený pôsobením výlučne v Sečovskej Polianke

- v našej obci pôsobil nielen na poli duchovnom, ale aj kultúrno - výchovnom. Na tie časy sa príkladným spôsobom venoval aj mládeži ako učiteľ hudby a duchovný vodca.

- odr. 1972 fara vo Veľkých Ozo-rovciach

- od r. 1978 fara Obradzany

- od r. 1981 fara Medzilaborce

- po obnovení činnosti reholí odhádza do rehoľného domu Rádu kazateľov - dominikánov

Otec Augustín Leukanič

Narodený 28. augusta 1911 v Bajecovciach, v rodine gr. - kat. kňaza ako deviaty z jedenástich detí. Detstvo trávi na fare v Košickom Klečenove, kam sa rodina otca Viktora v roku 1916 presťahovala. Starý otec, tiež Augustín, bol kňazom v Chmeľovej. Praotec Andrej bol taktiež kňaz.

- v Prešove absolvuje gymnázium, učiteľský ústav, učil na Podkarpatskej Rusi, v obci Šalanky

- 1933 - 1937 teológia v Prešove a Užhorode

- 1937 kňazská vysviacka v Prešove otcom biskupom bl. Pavlom Petrom Gojdičom

- 1937 - 1943 1. farnosť Miková

- 1943 - 1949 zakladá farnosť v Sečovskej Polianke na základe poverenia o. biskupom Gojdičom

- 1949 - 1968 po násilnej likvidácii gr. - kat. cirkvi strávil 19 rokov núteného pobytu mimo pastoračie

- 1950 - 1964 po násilnom vyvezení zo Slovenska s rodinou o. Leukanič 14 rokov pracuje ako sklársky robotník v Duchcove v Severných Čechách

- 1964 návrat na Slovensko, až do r. 1968 v Košiciach zamestnaný vo výrobných podnikoch

- 1968 - 1990 návrat do Sečovskej Polianky, vo veku 80 rokov odchádza na odpočinok do Košíc

Okrem násilného prerušenia pôsobil ako dušpastier v našej obci spolu 28 rokov.

Za zásluhy v službách gr. - kat. cirkvi mu Jeho Exelencia otec biskup Ján Hirka udelil tituly:

- titulárny arcidekan

- titulárny kanonik

Rok 1969 bol rokom prvého stretnutia oboch kňazov v našej obci. Vtedy sa začína ich pastoračná činnosť medzi nami. Ich príkladné spolunažívanie - rímskokatolíckeho a gréckokatolíckeho kňaza - bolo vzorom nielen nám, obyvateľom obce, ale aj pre duchovných a občanov okolitých obcí. Sečovská Polianka bola dávaná ako dobrý príklad spoluzitelia medzi katolíckimi obidvoch obradov. Tieto dobré vzťahy pretrvávajú naďalej aj medzi terajšími duchovnými otcami a následne medzi nami, veriacimi, až doteraz.

Ich pôsobenie medzi nami znamenalo veľký duchovný prínos pre rozvoj našej obce.

Páter Tomáš a otec Augustín boli prvými kňazmi, ktorí zasievali semienko viery a spolupatričnosti medzi nás. Toto semienko časom zaklíčilo a zapustilo medzi nami pevné korene. Kňazi, ktorí prišli po nich, toto započaté dielo naďalej opatrovali, zveľadovali a zušľachtovali.

Ešte v čase neslobody, ale najmä po zmene spoločenského poriadku v Novembri '89 sa tento zasadený strom viery naplno rozvinul a priniesol hojnú úrodu duchovných povolání v našej obci.

(Tento príspevok odznel na slávnostnom zasadnutí Obecného zastupiteľstva dňa, na ktorom bolo obom kňazom udelený titul „Čestný občan Sečovskej Polianky“.)

Kňaz urobí vždy chybu...

“A blahoslavený je, kto sa na mne nepohorší” - (Mt 11,6)

Ak je kňaz veľmi mladý hovoria: je priamy

Ak je starostlivý hovoria: je večne nespokojný

Ak je pekný hovoria: prečo sa neoženil?

Ak je neatraktívny hovoria: nikto ho nechcel

Ak ide do reštaurácie hovoria: je pijan

Ak ostane doma hovoria: je askéta a pohrdavý

Ak ide v civile hovoria: je svetským človekom

Ak si oblečie reverendu hovoria: je konzervatívny

Ak rozpráva s bohatými hovoria: je kapitalista

Ak rozpráva s chudobnými hovoria: je komunista

Ak je tlstý hovoria: nič nerobí

Ak je chudý hovoria: je lakomý

Ak cituje koncil hovoria: je moderným kňazom

Ak rozpráva o katechizme hovoria: je “tridenták”

Ak kňaz sa modlí dlho hovoria: je nudný

Ak sa modlí so zvýšeným hlasom hovoria: kričí

Ak rozpráva normálne hovoria: nič mu nerozumieť

Ak vlastní auto hovoria: je sveták

Ak nevlastní auto hovoria: zmeškal dobu

Ak navštevuje svojich farníkov hovoria: je zvedavý na ich veci

Ak zostane na fare hovoria: nejde nikdy navštíviť farníkov

Ak prosí o milodar hovoria: furt len pýta

Ak neorganizuje slávnosti hovoria: farnosť je mŕtva

Ak spovedá kajúcnikov pomaly hovoria: je zvedavý

Ak spovedá rýchlo hovoria: neveruje sa nám

Ak začína presne svätú omšu hovoria: hodiny mu idú dopredu

Ak začína trošku neskôr hovoria: je nedochvilný

Ak chce opravovať kostol hovoria: inde viacej treba

Ak je mladý hovoria: nemá skúsenosti

Ak je starý hovoria: je najvyšší čas aby šiel do dôchodku

Ak...odíde na iné miesto alebo ak zomrie, kto ho môže nahradiť???

Ako ľahko je kritizovať, ale... kolkí sa modlia skutočne za kňazov?

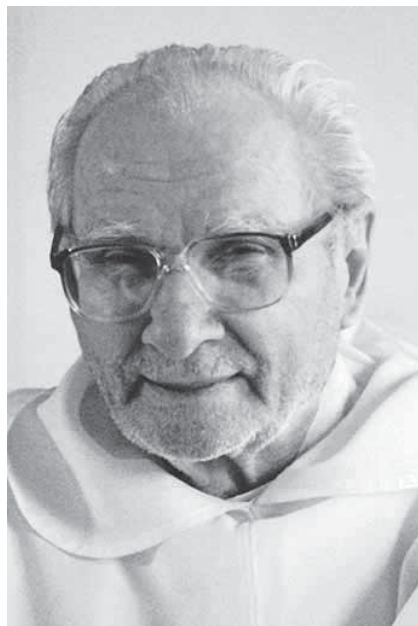
Jedna z posledných fotografií pátra Tomáša Ferdinanda Gajdoša. (* 1. 6. 1922 - † 19. 3. 2009)

Napísali o ňom...

Po politickom uvoľnení v roku 1969 nadviazal Tomáš kontakt s košickou diecézou, ktorú v tom čase spravoval jeho známy, kapitulárny vikár košickej diecézy Štefan Onderko (poznal ho ešte zo skautských čias v Humennom). Tak sa dostal do pastoračie ako kňaz košickej diecézy. Stal sa kaplánom vo farnosti Parchovany (okr. Trebišov), pričom mal na starosti filiálku v Sečovskej Polianke (okr. Vranov nad Topľou), kde aj býval.

Veriaci veľmi túžili mať samostatnú farnosť, aj vybudovali primeranú budovu budúcej fary. Keď dostali vlastného kňaza, hoci len ako kaplána, boli veľmi radi. Tomáš pôsobil v Sečovskej Polianke necelé 4 roky. Obyvatelia na neho nezabudli ani po rokoch a udelili mu čestné občianstvo obce. Z tejto obce pochádzajú aj tri sestry dominikánky, jeho žiačky - Tomislava, Veronika a Lamberta.

zdroj: <http://www.dmc.sk/casopis/2009/2009-05-osobnost.html>

Spoj nás v jedno, Pane!

Pod týmto heslom sa v sobotu 20. júna 2009 v obci Dlhé Klčovo uskutočnilo stretnutie detí a mládeže. Vytvoril jednotu a budovať spoločenstvo medzi sebou navzájom v duchu Ježišových slov: „Lebo kde sú dvaja alebo traja zhromaždení v mojom mene, tam som ja medzi nimi“ (Mt 18,20), sa v priebehu celého stretnutia usilovalo takmer 200 mladých ľudí z obcí Sečovská Polianka, Sačurov, Dlhé Klčovo, Cabov, Davidov, Lomnica, Kamená Poruba a Banské. Z našej obce za zúčastnilo 60 detí.

O program a celkovú organizáciu podujatia sa postarala gospelová skupina JONAH v spolupráci s rímskokatolíckymi a gréckokatolíckymi farskými úradmi. Celým popoludním a večerom nás pekným slovom sprevádzali Miriama Michalenková a Peter Tirpák.

Gospelové piesne a rôzne ukazovačky sme si vďaka premietaniu na veľkom plátne, o ktoré sa postaral Marek Valovčin, mohli zaspievať všetci spoločne a uplatniť tak slová sv. Augustína: „Kto spieva, dvakrát sa modlí.“ Nechýbali ľudovky, disko a mnohými

očakávaný „belgičák“. Večer nám spríjemnili súťaže, premietané videá, vtipné scénky v podaní mladých zo zúčastnených farností. Naši mladí si pripravili scénku s názvom „RAKARE“, v ktorej nám vysvetlili, prečo nás tak prezývajú a pobavili nás aj druhou scénkou s názvom „Novodobá Červená Čiapočka“. V neskorých večerných hodinách sme celé stretnutie ukončili spoločnou modlitbou so zažatými sviečkami v rukách a prijali sme požehnanie od prítomných kňazov.

Nádherný čas, ktorý sme spolu strávili, je zaiste obohatením a povzbudením pre všetkých zúčastnených. Bolo cítiť jednotu, spolupatričnosť, vznikli nové priateľstvá, cítili sme sa ako jedna ozaj veľká rodina. Zažili sme spoločenstvo – medzi sebou navzájom a hlavne úžasné chvíle s Ježišom Kristom, jeho prítomnosť medzi nami, dotyk jeho lásky, radosti.

Všetkým organizátorom a duchovným otcom a sponzorom vyslovujeme úprimné Pán Boh zaplať! Tešíme sa na ďalšie takéto stretká.

Monika a Maja

Dá sa u nás zdravo zabaviť?

Pred časom sa niesli po Polianke reči, ako sa mládež po večeroch nemá kde stretnúť. Kde sa pokojne a kultúrne zabaviť. Že v ponuke je iba niekoľko krčiem a jedna posilňovňa. Pred nejakým časom sa situácia trochu zmenila. Máme tu alternatívu - zdravé, kultúrne a príjemné prostredie v priestoroch budovy bývalej Materskej školy. Žiadna zárobková činnosť, žiadny alkohol a iné neresti dnešnej doby. Kto je za tým? Samotná mládež - naše, vaše deti. A priestory - svojpomocne upravené, zútulnené. A že vraj dnes sa nedá...

Centrum mladých Sečovská Polianka

Čaute mladí!

Týmto textíkom Vám chceme predstaviť naše centrum mladých, Poliankáčov, ktorí stretli kreatívneho, radostného, vzrušujúceho, šokujúceho, priateľského, nového, živého Ježiša.

Stretávame sa spolu na modlitbe chvál dvakrát v mesiaci vždy v piatok.

Trávime spolu čas ako priatelia, ktorí sa vedia zabaviť, ktorí tvoria nové veci, aktívne sa venujú svojím záľubám a koníčkom, športujú, hrajú na hudobných nástrojoch, natáčajú videá, posilňujú, tancujú, kreslia zaujímavé akčné plagáty a majú chuť do života.

Možno máš chvíle v živote, kedy by si chcel svoj stereotyp života

zmeniť a nevieš, ako na to. Ježiš je ten, ktorý zmenil náš život a ktorý nám dal ešte viac ako sme očakávali. Žijeme s ním a vieme, že aj keď sme sa mu odovzdali, tak máme tu najväčšiu slobodu, akú sme mohli len dostať.

Ježiš je tu pre Teba dnes tak isto, ako aj pre nás a má pre Teba jeden veľký plán a čaká na Teba a my spolu s ním. Približne každý štvrtok funguje Dom modlitby. Ak máš záujem, tak sa nám môžeš ozvať.

Naše spoločenstvo je slobodné, radostné, otvorené aj pre Teba v každý čas.

Kontakt
0915 942 053
praitel@priatel.sk
mladisp@centrum.sk

Niekoľko myšlienok z príhovoru kazateľa

„...Aj sv. Peter, „prvý pápež“ vyzýval prvých kresťanov, aby dvíhali svoje ruky v modlitbe...“

„...Oslavovanie Boha nie je vecou nálady, chvíľkového splnutia. Veď máme toľko starostí, ktoré nás znepokojujú, ťažia. Chvála Boha je vecou nášho rozhodnutia. Slobodného rozhodnutia. Kresťanského rozhodnutia“

„...Keď izraelský národ nemal prorokov, tak plakal, keď im ich prorokov poslal, tak ich zabíjal...“

„...My sme vyšli z pohanstva, ale pohanstvo nevyšlo ešte z nás. ... Niekedy sme ako izraeliti na púšti, blúdime hore dole. Aj u nás sa ešte všetko mieša, aj túžba po novom živote, aj túžba po starých istotách. Čudujeme sa, že sme ešte na tej púšti a nie a nie sa pohnúť dopredu. ... „

„...A naše pohanstvo? Aj do kostolíka prídeme, aj sa pomodlíme, ale aj zahrešíme, aj ukradneme, aj si vypijeme...“

„...Môže to mať veľké následky, keď sa skrývame za falošnú pokoru...“

„...Tí čo majú vieru, majú byť pre tých bez viery ako dážď, ako rosa. Majú sa za nich modliť, majú im slúžiť...“

„...Pohanská viera má zdroj v človekovi, v našom chcení, v našej vôli. Kresťanská viera má zdroj v Bohu, je to dar...“

„...Nemajú to byť manželky, ktoré nás vedú vo veciach viery, alebo ktoré nám hovoria, čo máme robiť. My máme byť svetlom a cestou pre svoje manželky, naše deti ... a nás má viesť Boh...“

Púť mužov do Gaboltova sa koná každý rok.

Púť mužov do Gaboltova - 2009

V tú nedeľu podmienky na romantický zážitok veru neboli. Vstať bolo treba pred šiestou, vonku bolo sychravo a upršané. Na poslednú chvíľu odídený štartér, spolupútnici márne čakajúci na povoz, rýchlo pozháňaná náhrada. Ale - podarilo sa. Dve plne obsadené autá si to nasmerovali na Gaboltov, kde sa konala 7. púť mužov v Gaboltove. Ako sa ukázalo na mieste, na púti bolo áut zo Sečovskej Polianky viac.

MARCEL PANČUŠKA

Došli sme akurát na Krížovú cestu. Vonku dážď, teda kostolík bol nabitý na prasknutie mužmi. Zvláštny pohľad bol na chlapov v kostole. Väčšinou sme zvyknutí vidieť na pútiach a vôbec v našich kostoloch ak nie poväčšinou predstaviteľky ženského pokolenia, tak aspoň nejaký mix žien, mládeže, detí a až tak chlapov. Tu to bolo iné. A malo to svoje čaro. Od dvadsaťročných až po dedkov. No tých mladších - 30 - 40 ročných tu bola jasná prevaha. Teda dobrý začiatok.

Nakoľko sme prišli trochu neskôr, do vnútra kostola nedostali. Bol natrieskaný. Popri tom, ako sme sa zapojili do modlitby Krížovej cesty sme mohli obdivovať zvonku, ale najmä zvnútra gotické prvky miestneho kostolíka, v našich končinách dávno nepoznané. Originálne pôvodné gotické klenby, lomené oblúky, zachované okná. Zaujmal aj kamenný gotický portál, na pomery malej východoslovenskej obce naozaj impozantný. Úchvatný pohľad na tento kostolík. Nielen pre svoj zjavný architektonický protiklad k novým, moderným chrámom. V gaboltovskom kostolíku nás predovšetkým oviala krása architektúry okrášlenej stáročiami. Spoločné odpovede mužských hlasov v tomto chráme zneli ozaj impozantne.

Po krížovej ceste sme sa presunuli von - kde mimochodom začalo intenzívne pršať. Množstvo dáždnikov a pršiplášťov predznamenovalo, že domov sa aj napriek zime a dažďu nepôjde. Vtipkovanie a dobrá nálada v takom psom počasí nepatrila padavkám.

Keď sme sa nejakým spôsobom presunuli za kostol pred pripravené pódium a našli si svoje miesta, akoby na zahriatie sme program začali piesňou „Zvelebený buď, Pane náš,

požehnané meno máš“. A na počudovanie sa k spevu pridali aj starší, aj mladší. Bolo to trochu zábavné, keď som sa trochu rozhladol, a v tom daždi videl v rytme tleskajúcich, kývajúcich sa a spievajúcich chlapov. A videl na ich tvárach spokojné, vyrovnané úsmevy. Niektorí zdvihli k chvále svoje ruky, niektorí sa pohybovali v rytme gitár, niektorým bolo do tanca. Každopádne - počasie nebolo to, čo nás naplnilo radosťou. Zvlášť, keď s každou minútou dážď naberal na intenzite. Dokonca v tom daždi viacerí postupne začali odkladať svoje dáždniky, len aby mohli zdvihnúť svoje ruky ... Nálada sa stále zlepšovala.

Akurát v čase obeda nepršalo, možno pol hodiny. Počas tej pauzy sme sa aspoň rozhýbali. No hneď, ako program začal, hneď sa na nás spustil veľký dážď. Na pódium bol páter Michal Zamkovský z rehole redemptoristov, doprevádzaný hudobnou skupinou zo spoločenstva Marana Tha. Niekoľko prednášok, pomedzi to piesne chvál, zopár svedectiev zo života. Pomodlili sme sa spoločne sv. ruženec a na záver stretnutia bola sv. omša, ktorú celebroidal Mons. Bernard Bober, košický pomocný biskup. Spolu s ďalšou možno desiatkou prítomných kňazov. Počas celého dňa sa tak, ako na každej púti, vysluhovala sviatosť zmierenia. Radov na spoveď bolo veľa, a postupovalo sa dosť pomaly...

Naším cieľom, samozrejme je, aby sme hľadali v žiakoch to, čo je v nich dobré a to sa snažili rozvíjať

Pred rokom sa na našej škole uskutočnil pedagogický prieskum, ktorého sa aktívne zúčastnili predovšetkým rodičia našich žiakov. Celkom milo prekvapila ich účasť. Takmer 80% ich vyplnilo a vrátilo dotazník, zameraný na zistenie ich názorov a postojov k výchovno - vzdelávaciemu procesu na našej Základnej škole. Ako k výsledkom tohto prieskumu pristupuje vedenie našej Základnej školy sme sa opýtali jej riaditeľa PeadDr. Jána Karola.

Pán riaditeľ, pred rokom v anonymnom dotazníkovom prieskume okrem iného mali rodičia možnosť oznámkovať našu základnú školu, ktorej ste riaditeľom. Výsledná známka, teda priemer hodnotení všetkých odpovedajúcich rodičov bol 1,8. Spokojnosť?

- V prvom rade som rád, že sa na našej škole, medzi rodičmi našich žiakov takýto prieskum uskutočnil, pretože nás všetkých mienka, pohľad, vnímanie našej školy, každodennej práce v nej rodičmi veľmi zaujíma. Spolupráca školy s rodičovskou verejnosťou je jednou z najdôležitejších a najpodstatnejších momentov, ktoré sa na vzdelávaní a výchove našich žiakov podieľajú rozhodujúcou mierou.

Je preto veľmi dôležité, keď sa rodičia pravidelne informujú, už pri najmenších náznakoch zmien správania alebo zhoršeného prospechu dieťaťa u vyučujúcich, aby sme mohli spoločne nachádzať i spôsoby riešenia s pozitívnym výsledkom. My priebežne, pri zistení problematického správania, pri neospravedlnených absenciách alebo pri zhoršenom prospechu, na rodičovských združeníach alebo písomnou formou oznamujeme, napríklad aj po priebežných hodnotiacich pedagogických radách rodičom daný stav, s cieľom stretnúť sa na úrovni triedneho učiteľa, vyučujúceho alebo vedenia školy. Forma osobného kontaktu medzi zainteresovanými je totiž nenahraditeľná a podľa našich skúseností v drvivej väčšine vedie k náprave, ak, samozrejme, nechýba ochota obojstranne.

No a odpoveď na Vašu otázku – Spokojnosť? Určite áno, ale podmienečne, s jasnou predstavou o smerovaní našej školy. Názory rodičov nás, úprimne, intenzívne zaujímajú, zaväzujú, a v tomto ohľade, prečo to nepovedať, aj tešia.

- Hoci sa to niekedy nezdá, 24 % rodičov pri svojich odpovediach uviedlo, že ich dieťa je pri prežívaní vo všetkom, čo súvisí s prípravou do školy a s pobytom v nej šťastné, 60 % zase, že nemá väčšie problémy. To sú zaiste povzbudivé hodnotenia. Na druhej strane zase 12 % rodičov uviedlo, že ich dieťa sa väčšinou trápi a pobyt v škole je pre neho nepríjem-

ný, a dokonca 3 % rodičov uviedlo, že niekedy majú pocit, že ich dieťa školu asi nenávidí. O čom podľa vás svedčia tieto čísla?

Nechcem, aby to vyznelo ako kliše, ale je to naozaj tak. Pre dieťa – žiaka je škola tým, čo je pre napríklad jeho rodičia zamestnanie. Tiež sa vyžadujú nejaké výkony, existujú písané a nepísané nároky na normatívne správanie sa, pravidelnú dochádzku do školy, správanie sa v kolektíve, k vyučujúcim a cez tieto atribúty nakoniec aj k sebe samému. Od žiakov je vyžadovaná disciplína, sebadisciplína, bez ktorej nie je možné dostať sa na určitú úroveň vzdelávania a sebavzdelávania. Mnohokrát tieto nároky u časti žiakov, logicky, vyvolávajú nepríjemné pocity, často tiež až frustráciu z výsledkov vlastnej činnosti a následne z ich dôsledkov. Každý žiak je ako osobnosť jedinečný, každý má špecifické predispozície pre správanie sa i pre vzdelávanie.

Našou spoločnou úlohou je hľadať a nachádzať v žiakoch ich základné možnosti, mieru talentu, schopností kvôli ich rozvíjaniu. Nie každý žiak sa, žiaľ, s ani základnými nárokmi, ktoré sú naňho kladené stotožní a výsledky jeho práce, ktoré sú obsahnu-

té v známkach v žiackej knižke alebo na vysvedčení, sú potom preňho a určite i pre jeho rodičov prijímané s nevôľou. Pre to, ale aj kvôli zlej pozícii v kolektíve, averzii voči predmetu, preňho privysokým nárokom, neakceptovaním učiteľa z rôznych dôvodov, kvôli možnému neakceptovateľnému správaniu sa spolužiakov, môžu a určite majú niektorí žiaci, tak ako to je uvedené vo Vašej otázke, so svojou školskou existenciou problém. Naším cieľom, samozrejme je, aby sme hľadali v žiakoch to, čo je v nich dobré a to sa snažili rozvíjať. Niekedy, žiaľ, aj pri zvýšenom úsilí, musíme žiaka klasifikovať slabšou známku a vyžúvať tiež náležité výchovné opatrenia za účelom posilnenia disciplíny. Väčšina našich žiakov, a to chcem zdôrazniť, sa správa veľmi dobre k spolužiakom, k učiteľom i na verejnosti. To isté platí aj pre oblasť vzdelávania i výsledky v rámci mimoškolských aktivít. A na to sme všetci patrične hrdí.

V prípade možného šikanovania dieťaťa je vysoké číslo tých (71 %), ktorí ak sa dozvedia o šikanovaní dieťaťa v škole, tak by ju okamžite nahlásilo alebo triednemu učiteľovi, alebo vedeniu školy.

Tí, ktorí by ju nahlásili, no pochybujú o tom, že by sa tým niečo poriešilo, bolo necelých 15 %. Môžete dodať rodičom istotu, že každý prípad telesného, psychického či iného obťažovania medzi žiakmi sa bude riešiť bezodkladne a tak, aby takého správanie nemalo v priestoroch našej školy, a ani v jej blízkom okolí miesto?

Pýtate sa na problém, ktorý je, žiaľ, prítomný v kolektívoch, vo vzťahoch „odjakživa“, ale v poslednom období, aj kvôli jeho medializácii, čo je, samozrejme správne, vnímaný s veľkou nástojčivosťou, nevôľou, kritikou, následne hľadaním riešenia a postupom na jeho riešenie, potlačovanie, respektíve represívne opatrenia voči vinníkovi. Najprv, ale predstavím, čo to šikanovanie v školských podmienkach je. Budem citovať z Metodického usmernenia MŠ SR č. 7/2006-R:

- „Šikanovaním rozumieme akékoľvek správanie žiaka alebo žiakov, ktorých zámerom je ublíženie inému žiakovi alebo žiakom, prípadne ich ohrozenie alebo zastrasovanie. Ide o cieľené a opakované použitie násilia voči takému žiakovi alebo skupine

Naším cieľom, ...

» DOKONČENIE ZO STR. 9

žiakov, ktorí sa z najrôznejších dôvodov nevedia alebo nemôžu brániť. Šikanovanie sa prejavuje v rôznych podobách, ktoré môžu mať následky na psychickom a fyzickom zdraví. Podstatnými znakmi šikanovania sú

a, úmysel bezprostredne smerujúci k fyzickému alebo psychickému ublíženiu druhému

b, agresia jedného žiaka alebo skupiny žiakov

c, opakované útoky

d, nevyrovnaný pomer síl medzi agresorom a obeťou

Šikanovanie sa prejavuje v priamej podobe: fyzickými útokmi, urážlivými prezývkami, nadávkami, posmechom, tvrdými príkazmi agresora vykonať určitú vec proti vôli obeť, odcudzením vecí a podobne.

Šikanovanie sa môže prejavovať i v nepriamej podobe, napr. prehliadaním a ignorovaním obeť,

Šikanovanie sa môže uskutočňovať aj medzi žiakmi v triede či výchovnej skupine a odohráva sa najmä v čase prestávok, cestou do školy a zo školy alebo v čase mimo vyučovania.

Bolo by preto klamlivé sa domnievať, že v našich podmienkach sa takéto správanie u niektorých jednotlivcov nevyskytuje. Dôležité je však žiaka s vyššie uvedenými sklonmi včas odhaliť a problém promptne a kategoricky riešiť a vyriešiť. Žiaci sú pravidelne na tieto neduhy, doslova kriminálne správanie sa upozorňovaní hneď na začiatku školského roka, na triednických hodinách, normy správania sú zaznamenané v Školskom poriadku, s ktorým sú žiaci i rodičia oboznamovaní. Problém šikanovania a jeho riešenie je rozpracovaný v učebných osnovách, v časovo – tematických plánoch jednotlivých predmetov. Každoročne, a napríklad nielen počas Dňa otvorených dverí organizujeme pre žiakov k tejto téme prednášky s prokurátormi, políciou, detskými lekármi, psychológom. Dovolím si preto tvrdiť, že žiaci vedia veľmi dobre rozlíšiť čo je konanie v medziach normy, čo mimo nej. Na škole máme zodpovedného koordinátora prevencie drogových závislostí a sociálno - patologických javov, ktorý vypracúva každoročne plán prevencie, ktorý realizuje on sám, pedagogickí zamestnanci formou prednášok, anonymných dotazníkov a podobne. Žiaci sú informovaní, že sa môžu v prípade potreby, nutnosti či dokonca núdze obrátiť s dôverou na učiteľov, výchovnú poradkyňu, koordinátora, vedenie školy alebo akéhokoľvek zamestnanca školy, ktorého následná činnosť je upravená v Pracovnom poriadku pre

zamestnancom a ďalej veľmi podrobne a s konkrétnymi krokmi, trebárs od spolupráce s odborníkmi a inštitúciami z oblasti psychológie, až po spoluprácu s políciou, podrobne rozpracovaná v „Pokyne riaditeľa Základnej školy, Školská 558/14 094 14 Sečovská Polianka“, ktorý bol vydaný kvôli vykonaniu opatrení a kvôli prevencii a riešeniu šikanovania žiakov na základe Metodického usmerenia č. 7/2006 – R MŠ SR z 28. marca 2006.

Chcem aj touto cestou vyzvať rodičov, aby aj oni, už v prípade podozrenia na šikovanie ich dieťaťa, okamžite informovali kohokoľvek zo zamestnancov školy podľa vlastného uváženia, pričom bude s nimi odkonzultovaný ďalší postup riešenia, oznámené výsledky, dohodnuté spôsoby ďalšej spolupráce kvôli obmedzeniu recidívy konkrétneho prípadu šikanovania.

Sme si vedomí toho, že problém šikanovania v rôznych podobách existuje, našou úlohou, jednou z najdôležitejších, je ho minimalizovať, eliminovať. Chcem za všetkých zamestnancov našej školy rodičovskú verejnosť uistiť, že vytváranie materiálnych, organizačných a personálnych predpokladov pre pokojné vzdelávanie sa a celkový život na našej škole je pre nás prirodzenou prioritou.

Pán riaditeľ, ďakujeme za rozhovor a prajeme veľa úspechov v práci.

(red.)

Ponúkame vám prehľad krúžkov, ktoré navštevujú žiaci našej základnej školy.

Názov	Vedúci	Deň, čas	Miesto	Počet žiakov
Čitateľský krúžok	PaedDr.Viera Šuličová	Utorok 13,30-15,30	Školská knižnica	17
Branno-športový	Mgr. Radovan Celuch	Utorok 13,30-15,30	Šport. objekty	21
Futbalový krúžok	Mgr. Marián Hazuga	Streda 13,30-15,30	Šport. objekty	25
Futbalový krúžok	p. Jaroslav Balog	Streda 13,30- 5,30	Športové objekty	25
Šikovniček	Ing. Viera Koniariková	Streda 13,30-15,30	6.A	18
Dramatický krúžok	Mgr. Mária Novosiadla	Streda 13,30-15,30	4.r.	18
Šport.-zdrav. príprava	Mgr. Daniela Víťazková	Streda 13,30-15,30	Športové objekty	22
Moderný tanec	Mgr. Anna Kušnírová	Pondelok 12,30 -13,30	Malá telocvičňa	22
		Piatok 12,30 - 13,30		
Aerobik	Mgr. Ivana Jakubeková	Pondelok 15,30- 17,30	Malá telocvičňa	15
Anglický jazyk II	MVDr. Dagmar Fedorová	Utorok 12,30-13,30	UAJ	26
		Streda 12,30-13,30		
Anglický jazyk I	Mgr. Marta Kočišová	Pondelok 13,30- 15,30	1.A	16
		Streda 11,30 -12,30		
Matematický krúžok	Mgr. Jaroslava Kocanová	Streda 13,30-15,30	7.r	19
Šport. krúžok 1.st.	Mgr. Ľubica Havranová	Pondelok 12,30-14,30	Športové objekty	23
Mladá gazdinka	Mgr. Anna Dobranská	Pondelok 13,30-15,30	Školská kuchynka	22
Krúžok informatiky	PaedDr. Ján Karol	Utorok 13,30-15,30	Učebňa IKT	25

Základná organizácia Jednoty dôchodcov v Sečovskej Polianke

Na výročnej členskej schôdzi sme prijali zámery činnosti, ktorých prioritou je odpútať ľudí v dôchodkovom veku od samoty, stereotypu a prispieť k vytváraniu priateľských medziľudských vzťahov.

PAEDDR. JÁN POPAĎÁK

V tomto roku sme zorganizovali celý rád podujatí:

Fašiangové posedenie - s cieľom posedieť si v príjemnej fašiangovej atmosfére so spomienkami - fašiangy kedysi a dnes Deň matiek a otcov - s využitím motto: „Mama je náš život, mama je svetlo, mama je teplo, mama je všetko.“

O kultúrne vystúpenie sa postaral spevácky súbor RUŽIČKA z Vranova nad Topľou.

Výstavka nádherných ručných prác terajšej a predchádzajúcej generácie.

Prednáška na tému: Bezpečnosť cestnej premávky, ktorú predniesol Ing. Roman, nakoľko chodci a cyklisti, tiež deti a seniori patria medzi najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky. Pozitívum je, že každý účastník dostal ako prevenciu reflexný pásik.

Deň detí - pre naše vnúčatá sme pripravili nedeľné popoludnie kreslenie na asfalt v areály nášho obvodného strediska. Po úvodnom príhovore a motivácii vnúčatá kreslili na voľnú tému farebnými kriedami. Celé okolie zdravotného strediska ožilo. Deti boli šťastné, veď po vyhodnotení ich čakala sladká odmena.

Návšteva Štátneho divadla v Košiciach. Návštevníci obdivovali historické pamiatky našej východoslovenskej metropoly - krásu fontány

v meste, ale aj perfektné výkony hercov. Odniesli si krásne a nezabudnuteľné spomienky.

Návšteva Mariánskej hory v Levoči z príležitosti púte seniorov, ktorá patrí medzi najväčšie pútnické miesta na Slovensku.

Vychádzka do prírody spojená s opekaním klobásky, dobrou slivovicou, ale aj s využitím loptových hier. Bolo to družné, priam rodinné stretnutie. Aj tu, ako aj pri mnohých iných akciách dochádza ku sklbeniu kolektívu, spolupatričnosti a upevneniu medziľudských vzťahov.

Mesiac úcty k starším - ten sa stáva už akousi rodinnou tradíciou v našich podmienkach. V tomto roku krásny kultúrny program so zameraním k tomuto sviatku nám pripravila skupina JONAH, ktorej členmi sú Ján a Martin Michalenkovi, Ján Valovčín, Mária Urbanová, Mária Tirpáková a Monika Košarová. Celým programom nás slovom sprevádzali Miriama Michalenková a Peter Tirpák. Pekné básničky a pesničky si pripravili naše vnúčatka. V mene všetkých našich členov im úprimne ďakujeme. Takéto vystúpenie je príkladom ako sa dá v pohode, nenásilným spôsobom pôsobiť na naše myslenie a konanie v tom pozitívnom zmysle slova.

Brigády pri kostole za účelom dofarbenia oplotenia a tvarovanie okrasných kríkov. Pri zveľaďovaní sa zúčastnilo 33 členov.

Starostlivosť o kvetinové zákony

pri gréckokatolíckom chráme, o ktoré sa počas celého roku starali tie isté členky organizácie, za ktorú si zaslužia ozaž uznanie.

Nám seniorom záleží na estetike verejných priestranstiev v obci, nech sa nachádzajú kdekoľvek. Aj to nasvedčuje o tom, že máme k nej vreľý vzťah - aj keď už menej síl. Mrzí nás, že estetika a celková kultúra v našej obci stagnuje v porovnaní s ostatnými obcami v okrese, nakoľko v minu-

losti bolo tomu opačne. Prosíme aj poslancov obecného zastupiteľstva, aby sa pozamyšľali nad touto skutočnosťou a začali sami od seba.

Návšteva termálneho kúpaliska v Maďarsku, ktorého sme sa zúčastnili 3-krát.

Posedenie pri jedličke - zlatým klincom v závere našej činnosti po vianočných sviatkoch bude posedenie pri jedličke, rozlúčka so starým rokom a úvítaním nového roka 2010 dňa 29. dec. 2009 o 15.00 hod. v kultúrnom dome. O kultúrne pobavenie sa postará Ján Valovčín - „SHELLEY“, na ktorého sa už vopred podľa doterajších skúsenostiach tešíme. Ako obvykle aj toho roku bude tombola.

Prajem Vám všetkým šťastné a požehnané Vianoce a spokojné prežitie vianočných sviatkov a mnoho zdravia a úspechov v Novom roku.

Prácu základnej organizácie v tomto roku riadil výbor a revízná komisia v zložení:

PaedDr. Ján Popaďák - predseda, Anna Kmecová - podpredsedníčka, Anna Kandalová - hospodárka, Ing. Michal Bilý, Viera Hrivňáková, Anna Ilková, Mgr. Libuša Kohútová, Alžbeta Madarová, Mgr. Melánia Slobodová, Andrej Janok, Anna Vargová, Jozef Ujhel'ský, Ján Hreňo

Jubilujúca ZO SZCH Sečovská Polianka má 10 rokov

Dňa 25. januára tohto roku sa členovia ZO SZCH Sečovská Polianka zišli na slávnostnej výročnej členskej schôdzi. Pripomenuli si na nej a oslávili 10 výročie jej trvania. Na ustanovujúcej schôdzi dňa 14. 03. 1999 bola založená organizácia ZO SZCH Sečovská Polianka.

Zakladajúci členovia sú: Goda, Kočiš, Brinda, Zelinko, Mráz, Zubko, Petrus a už toho času nebohí pán Kandala a pán Varga, ktorý má na jej založení aj najväčšiu zásluhu. Stav členskej základne sa pohyboval od 10 do 14 dospelých členov. V súčasnosti je 13 dospelých členov. Mladých chovateľov zatiaľ nemáme, preto aj týmto článkom oslovujeme rodičov a priateľov, ktorí majú záujem o chovateľskú činnosť. Radi ich privítame v radoch našich chovateľov.

Za predsedu bol zvolený p. František Goda, ktorý vedie našu organizáciu doteraz. Je to najmä jeho zásluha, že sa naša ZO SZCH Sečovská Polianka stala jednou z najaktívnejších v okrese. Už rok po obnovení činnosti sme usporiadali propagačnú výstavu pri príležitosti jarmoku v našej obci. Túto tradíciu sa snažíme uchovať, pokiaľ nám to veterinárna správa umožní. Doteraz sme v našej obci usporiadali 5 takýchto výstav a jednu oblastnú. Úroveň výstav bola kladne hodnotená aj účasťou na výstavách. Radosť z výstav mali aj naši najmenší. Taktiež naša ZO SZCH Sečovská Polianka sa prezentuje na oblastných amiestnych výstavách blízkeho okolia. Michalovce, Trebišov, Košice, Strážske, kde sme získali aj pekné ocenenia, a to 23 čest-

ných cien aj jednu 1. cenu „Šampión výstavy“. Aj touto cestou by som sa chcel poďakovať našim sponzorom – hlavne Obecnému zastupiteľstvu, ktorí prispeli finančnou dotáciou na činnosť našej organizácie.

Predsedníctvo ZO SZCH Sečovská Polianka.

Naši zosnulí kolegovia - chovatelia - chovatelia.

Nie všetka vykonaná práca už stihla priniesť aj viditeľné ovocie

Pred nami je posledný rok tohto volebného obdobia. Hoci za dvanásť mesiacov sa situácia môže zmeniť rôznym spôsobom, predsa na rozdiel od situácie spred troch rokov môžeme ako občania vnímať nejaký posun v našom živote. A práve preto môžeme vnímať svoju obec, priestor, v ktorom žijeme rôzne. Začíname porovnávať skutočnosť so svojimi očakávaniami, so svojimi predstavami spred troch rokov. Naše predstavy a očakávania poznáme. Možno boli primerané, zodpovedajúce skutočným potrebám našej obce a nás, ako občanov. A možno boli vzhľadom k skladbe a štruktúre problémov, v ktorých sa nachádzala a stále nachádza naša obec aj trochu nereálne. Určite však v tomto čase nezaškodí položiť zopár otázok priamo starostovi obce. Možno náš pohľad bude o čosi presnejší. Odpovedá Ing. FRANTIŠEK KATONA.

Pán starosta, chýli sa ku koncu ďalší rok, teda dobrá príležitosť na určitý spätný pohľad. Čo sa v Sečovskej Polianke v tomto roku udialo také, čo vy hodnotíte ako niečo významné?

- Aj v tomto roku sme voľné rozpočtové prostriedky využili na pokračovanie v rekonštrukčných prácach na obecných budovách a na terénne úpravy verejných priestranstiev. Spomeniem napríklad výmenu okien na obecnom úrade, materskej škole, školskej jedálni, kultúrnom dome, výmenu strešnej krytiny na budove prevádzkárne a kuchynke za obecným úradom, opravu schodov a zábradlí na zdravotnom stredisku, parkovacie plochy pri škole a parkovisko v školskom dvore, tréningové ihrisko, záchytné siete a oplotenie športového areálu, terénne úpravy na cintoríne a množstvo ďalších menších prác.

Nie všetka vykonaná práca už stihla priniesť aj viditeľné ovocie. Pripravovalo sa niekoľko projektov, ktoré začneme realizovať na budúci rok - napr.

rekonštrukcia školskej jedálne, nová časť cintorína, rekonštrukcia miestneho rozhlasu a projekty, ktoré budeme realizovať ak budeme úspešní v žiadostiach o dotácie. Ale samozrejme sa celý uplynulý rok niesol hlavne v duchu príprav na dostavbu ČOV, kanalizácie a vodovodu, na ktorú nám koncom januára bola pridelená dotácia.

Výstavba kanalizačnej a vodovodnej siete je veľká investičná akcia. Teda je to už isté? Kedy je teda naplánovaný začiatok a aj ukončenie výstavby kanalizácie a zvyšných vetiev vodovodu v našej obci?

- Áno, je to isté. V júli totiž s nami ministerstvo životného prostredia podpísalo zmluvu o poskytnutí dotácie. A čo sa týka termínov - v žiadosti, ktorú sme predkladali ešte v októbri 2008 sme boli nútení viac-menej odhadom určiť si predpokladaný termín ukončenia stavby. Odhadom preto, lebo termín začatia stavby ovplyvňuje množstvo okolností, z ktorých väčšinu sme nemohli ovplyvniť. Zmluva

sa podpísala pol roka po rozhodnutí o pridelení dotácie a bolo potrebné zrealizovať 4 verejné obstarávania z ktorých to najdôležitejšie - na realizátora stavby bolo aj najzložitejšie a najnáročnejšie na čas. Zákonné lehoty na jednotlivé postupy pri tejto súťaži sa počítali nie len na týždne, ale aj mesiace. Mój laický odhad - že sa so stavbou začne na jeseň, sa ukázal ako príliš optimistický. Ak však bude zima priaznivá, práce by sa mohli začať hneď po novom roku. Víťaz súťaže - firma Eurovia už začala s prípravnými prácami. Najprv však musia byť všetky verejné obstarávania skontrolované a schválené ministerstvom.

Môžeme predpokladať, že už keď sa bude u nás „rozkopávať“, tak bude voda potiahnutá na všetky ulice? Tak, aby bola dostupná pre každú domácnosť?

- Mojim cieľom je, aby po zrealizovaní tejto stavby mala každá domácnosť možnosť pripojiť sa nie len na splaškovú kanalizáciu, ale aj na vodovod.

Od čoho to záleží? Od vás ako starostu? Od poslancov? Od občanov?

- Povedal by som, že poradie je presne opačné: občan, poslanci, starosta. Skutočne záleží predovšetkým na občanoch, či sa budú realizovať všetky vetvy vodovodu. Nie všetky náklady v prípade kompletnej dostavby vodovodu bude totiž možné hrať z pridenej dotácie. A to, či potrebné prostriedky budú poslanci ochotní uvoľniť z rozpočtu, záleží na tom, aký bude na jednotlivých uliciach záujem o následné pripojenie na vodovod. Za účelom zistenia záujmu budú onedlho všetky domácnosti písomne oslovené. Realizovať sa potom budú prednostne tie vetvy, kde budú najefektívnejšie vynaložené prostriedky - to znamená, kde bude primeraný počet pripojených domácností. Aby sa neopakovala situácia z minulosti, kedy sa zrealizoval 500 m dlhý úsek vodovodu a aj po niekoľkých rokoch sa pripojili iba 3 domácnosti z cca 50 domov na tejto ulici. Avšak podobné to je v celej obci. Je pre mňa sklamaním, že z domácností, ktoré už majú možnosť sa pripojiť na vodovod je v priemere pripojená každá piata. Tento fakt by sa dal interpretovať aj tak, že naši občania v podstate nemajú o vodovod záujem. O väčšine z tých 80% domácností, ktoré majú možnosť napojenia, ale napojení nie sú sa totiž nedá povedať, že si to nemôžu finančne dovoliť. Šetria na nesprávnom mieste, keď používajú vodu zo studne v sebaklame, že je zdravotne nezávadná. To je veľmi nepravdepodobné, keďže naša obec sa nachádza na nížine, je obklopená ornou pôdou, ktorá sa hnojí a chemicky ošetruje, ale predovšetkým - nemáme funkčnú kanalizáciu. Iba zlomok domácností má vodotesnú žumpu a jej obsah likviduje jediným legálnym spôsobom - vyvezením na ČOV. Drvivá väčšina splaškov končí v potoku, alebo je priamo vsakovaná do podlažia. A aj keď dokončíme kanalizáciu, podlažie zostane na dlhé roky zamorené.

Nie všetka vykonaná práca...

» DOKONČENIE ZO STR. 13

Málokto mal urobený podrobný rozbor vody, ktorý stojí stovky eur. A ak by aj mali niektoré studne dobrý výsledok, situácia sa môže zmeniť zo dňa na deň. Stačí, aby niekto zo susedov vyťahal žumpu na záhradu, vypustil olej z auta na dvor, alebo postriekal zemiaky prípravkom zo zásob spred 20 rokov a to ešte ktovie akou koncentráciou. Pre mnohých 20ml je „dva deci“. A ešte sa chvália tým, ako im „mandelinky dobre popadali“.

Výstavba kanalizačnej a vodovodnej siete v takom krátkom časovom rozpätí asi prinesie so sebou pre občanov aj nejaké obmedzenia. Možno budeme mať na uliciach a chodníkoch o čosi viac blata, možno budeme musieť obchádzať výkopy, no asi tým najdôležitejším je naša bezpečnosť. Ako bude teda v obci v čase výstavby riešená doprava? Ako bude riešená bezpečnosť chodcov a cyklistov, a zvlášť detí?

- Keďže v našej obci nie je možnosť odkloniť dopravu z Hlavnej ulice, stavba sa bude realizovať za plnej premávky. Samozrejme, že stavenisko bude riadne označené prenosnými dopravnými značkami upozorňujúcimi na prácu na ceste, upravujúcimi rýchlosť a prípadne aj vodorovným značením a prenosnými semaformi. Napriek všetkému spomínanému sa ale bezpečnosť cestnej premávky v našej obci zrejme dočasne zníži. Preto vyzývam k väčšej opatrnosti všetkých občanov a predovšetkým detí a dôchodcov. Taktiež žiadam všetkých občanov o trpezlivosť, pochopenie a ústretový prístup k pracovníkom, ktorí budú túto zložitú stavbu realizovať.

Teda na záver - ktoré sú tie hlavné dôvody, pre ktoré z vášho pohľadu by žiadna domácnosť nemala váhať s pripojením sa na kanalizačnú a vodovodnú sieť po ich dokončení?

- Povinnosť pripojiť sa na kanalizáciu je daná zákonom. To by však nemala byť hlavná motivácia. Všetci by sme si mali uvedomiť, že prostredie, v ktorom žijeme je naše spoločné a ak má byť zdravé aj pre ďalšie generácie, je povinnosťou nás všetkých ho chrániť. A pri mnohých zdravotných problémoch (onkologické nevyhnutne) je voda zo studní jedným z „hlavných podozrivých“. A už čoskoro sa tiež snáď dočkáme toho, že z našich ulíc zmizne „aróma“, ktorá už roky charakterizuje našu obec a na ktorú väčšina z nás asi nie je hrdá.

Ďakujeme za rozhovor. (red.)

Kvalitná pitná voda je potrebná – hotové riešenie sa núka vo verejnom vodovode

V najbližších mesiacoch sa v Sečovskej Polianke začína s výstavbou kanalizačnej siete. Hlavným zmyslom tejto ekologickej stavby je skvalitnenie životného prostredia. Nášho životného prostredia. Uľahčenie života občanov formou pohodlného, bezproblémového odvádzania splaškovej vody, odstránenie nepríjemného zápachu spod našich okien, „odbremenenie“ zberačov dažďovej vody, teda „šancov“ od večerného vypúšťania obsahu žumpy, ukončenie zamorovania splaškami Cabovského potoka v celej jeho dĺžke popri našich domoch - toto sú tie dlhoročné očakávania nás, občanov, na vedenie Sečovskej Polianky. No najväčší dopad bude mať odkanalizovanie domácností na naše zdravie. Lebo pre netesnosť našich starých žump, pre ich vypúšťanie do pôdy, do potoka, do šancov je zamorená aj naša voda v studniach. Voda, ktorú pijeme, z ktorej varíme, v ktorej sa umývame. O potrebe kvalitnej vody sme porozprávali s MUDr. SYLVIU JACKOVOU, detskou lekárkou v Sečovskej Polianke.

Pani doktorka, poznáte zdravie našich detí, detí zo Sečovskej Polianky dostatočne na to, aby ste sa mohli vyjadriť aj k takej téme, ako je vplyv vody, konkrétne vplyv vody z našich studní, ktorú deti požívajú najčastejšie, na ich zdravie. Má teda naša studňová voda na zdravie našich detí nejaký vplyv, alebo nemá?

- Kvalitná pitná voda je najzákladnejšou životnou potrebou človeka. Veď voda tvorí až 2/3 nášho tela. Studňová voda, pokiaľ ju chceme používať, musí byť minimálne 1 x ročne vyšetrená. Musí spĺňať parametre fyzikálnochemické, ako aj mikrobiologické.

Studňová voda v našom regióne obsahuje dlhodobo zvýšené hodnoty dusičnanov. Tie sa dostávajú do vôd pri hnojení vody. Hladina spodnej vody je nízko pod povrchom. Takáto dusičnanová voda predstavuje nebezpečenstvo pre malé deti a dojčatá, ktoré nie sú dojčené, ale pijú umelé mlieko. To však musí byť pripravené z nezávadnej vody, preto pri príprave mlieka používame vodu zakúpenú v obchode (Lucka, Drobček), alebo vodu z verejného vodovodu.

Je možné, že vplyvom dlhodobého používania vody z našich studní na pitie a varenie môžu vzniknúť aj nejaké pre nás, pre naše deti aj konkrétne zdravotné problémy?

- Keby sme napríklad na prípravu dojčeneckého mlieka používali dusičnanovú vodu, došlo by k methemoglobínemii. To znamená, že dusitaný zmenia stavbu červenej krvinky. Tá potom nie je schopná prenášať kyslík k jednotlivým orgánom ľudského tela. Dieťa následne nemá dostatočne okysličené telíčko, dusí sa a modreje. Horšie je, že ani prevarením vody sa dusič-

nany nedajú zlikvidovať. Nehovoriac o tom, že dlhoročné pitie závadnej vody (najmä s obsahom dusičnanov) je karcinogénne (rakovinotvorné – pozn. red.).

Neide skôr len o možné ohrozenie zdravia detí a následne aj celých rodín? Počas svojho pôsobenia v našej obci stretli ste sa aj s konkrétnymi prípadmi poškodenia zdravia v dôsledku používania našej nezdravej vody zo studní?

- Posledné roky sme zaznamenali zvýšený počet črevných ochorení u detí žijúcich v Cabove. V Sečovskej Polianke ako aj v Sačurove dochádza k sezónnym črevným vírusovým infekciám. Klinicky sa prejavujú zvracaním, hnačkami, teplotou... Najťažší priebeh infekcie je u malých detí a starších ľudí, pretože tí majú najslabšiu obranyschopnosť organizmu. Nevieť však jednoznačne potvrdiť, či sú vyvolané práve pitím nezdravej vody. Prakticky nie je možné, aby lekár pri každom črevnom infekčnom ochorení prikazoval rodičom, aby priniesli potvrdenie vyšetrení vzorky vody z ich studne na prítomnosť baktérií a vírusov.

Čo je podľa Vás najpravdepodobnejším zdrojom znečistenia vody v našich studniach?

- Isté je, že človek s akútnou črevnou infekciou – napríklad žltáčka typu A – baktériu stolicou ešte aj pár mesiacov po prekonaní ochorenia. Baktérie a vírusy sa takouto cestou dostávajú do žumpy. Žumpa musí byť veľmi kvalitná, aby zamedzila prechod mikróbov do spodných vôd, a teda aj do studní. Mikróby sú totiž také malé, že ich pozorujeme len pod mikroskopom. Podľa posledných rozborov pitnej vody na východnom Slovensku každá tretia studňa má závadnú vodu.

Predpokladáte, že odkanalizovanie našej obce, teda pripojenie sa našich domácností na chystanú kanalizačnú sieť môže mať pozitívny dopad na zdravie našich detí a nás všetkých?

Jednoznačne áno. Najmä z dlhodobého hľadiska. Nemôžeme sa len sťažovať, ako ťažko sa žije na východe. Musíme sa aj sami pričiniť o to, aby sme mali život zdravší a kultúrnejší. Naše deti si to zaslúžia.

Ďakujeme za rozhovor. (red.)

Koniec veľkých ziel vo svete? Dúfajme

Tri veľké zlá priniesli ovocie v podobe desiatok miliónov mŕtvych. I. a II. sv. vojna má na svedomí zhruba do 90 miliónov ľudských obetí, z toho zhruba 35 miliónov boli vojaci a dokonca až 54 miliónov civilistov. Vládnutie komunistických vlád - aj keď sa no ťažko prijíma - v konečnom meradle má na svedomí ďalšie milióny ľudí. V drivej väčšine majú komunisti na svedomí životy občanov svojich vlastných krajín, a to v čase mieru. Išlo a ide o krajiny strednej Európy, krajiny bývalého Sovietskeho zväzu, o Severnú Kóreu, Kambodžu, Čínu, Vietnam a ďalšie. Toto je výsledok totalitných režimov 20. storočia. Kopy mŕtvych.

MARCEL PANČUŠKA

Ale mŕtvych koho? Politikov? Vládov? Zločincov? Nie. Miliónov jednoduchých pešiakov, občanov - zmanipulovaných, donútených, alebo len jednoduchých ľudí, mužov, žien, detí, starcov. Ľudí, ktorí chceli v prvom rade žiť tak, ako chceme aj my. Ľudí, ktorí chceli svoj život prežiť v pokoji, v kruhu svojich rodín. Totalitné režimy im zničili životy. Je známy jeden citát, ktorý sa pripisuje bývalému komunistickému vodcovi, J. V. Stalinovi. Tento vraj povedal: „Smrť jednotlivca, tragédia. Smrť miliónov, štatistika.“ Chceme sa teda podobať Stalinovi a budeme sa tváriť, že zlo nie je zlom, lebo krik, plač, zúfanie, bolesť a neraz neľudské utrpenie a zomieranie miliónov nevinných obetí totalitných režimov zlom vlastne ani nie je, lebo nás sa

na potlačenie nádejí v roku 1968 pozvala na vlastných občanov tanky z cudzích zemí. Strany, ktorá aj na Slovensku likvidovala rehole, zatvárala rehoľníkov a rehoľníčky do väzenia, odsúdila na dlhoročné tresty biskupov, kňazov posielala do výroby, do vyhnanstva. Strany, ktorej tvrdú ruku na svojich chrbtoch pocítili viacerí kňazi, ktorí pôsobili aj v Sečovskej Polianke. Väzenie o. Giča a vyhnanstvo o. Leukaniča boli skutočné.

Vládu tejto strany spontánne odmietli študenti a pracujúci v roku 1989. O mohutnom odpore voči tejto strane svedčili státisíce ľudí na Václaváku, na Letnej, na Námestí SNP, a následne vo všetkých mestách a mestečkách vo vtedajšom Československu, a teda aj na Slovensku. Vtedajší generálny štrajk 27. novembra 1989, ktorého sa zúčastnili odhadom ¾ občanov

nov u nás, v Sečovskej Polianke. Na stretnutie s vtedajšími predstaviteľmi verejného života prišli diskutovať predstavitelia jednoduchého ľudu. Mnohí niesli na svojich hrudiach trikolóru, symbolizujúcu podporu zmene režimu. Kultúrny dom bol naplnený do posledného miesta, mnoho ľudí stálo po stranách. Eufória z pre-

Nežná revolúcia sklamala?

Na prvé výročie Nežnej revolúcie teraz už nebohý František kardinál Tomášek, vtedajší najvyšší predstaviteľ Cirkvi v našej krajine vyhlásil: „Ja, pražský biskup, vás vyzývam k novej revolúcii, lebo tá nežná sklamala na celej čiare.“ Povedal to v katedrále, a svoje

„...Nie všetky novembrové ideály sa nám podarilo uskutočniť. Na mnohé sme zabudli. Prirýchlo sme si našli „vlastných bôžikov“ a horlivo sme ich začali uznávať...“

biehajúcich spoločenských zmien v tých novembrových dňoch v Sečovskej Polianke neobišla asi nikoho. Zmena spoločenského usporiadania bola žiadaná, očakávaná. Bola jednoducho na spadnutie. No pamätám si aj to, že hoci sme sa na to stretnutie pripravovali každý, ako vedel, dialóg na pódiu pred zrakmi občanov bol aj o hľadani kompromisu, bol aj o ventilovaní napätia. Bol o tom, že každej strane - predstaviteľom akože vtedajšej moci a predstaviteľom ľudu - sa žiadalo konečne povedať nahlas to, čo bolo dovtedy ukrývane. To stretnutie bolo o uisťovaní sa, že „nikto to nemyslel vtedy, a nikto to nemyslí ani teraz zle“. Možno sme podvedome čakali ostrejší ideologický stret. Vynášanie súdov. Pripomínanie osobných zlyhaní a spáchaných krívd. Nestalo sa. Naopak stretnutie občanov s verejne činnými predstaviteľmi poslúžilo ako most pre obe strany. Most, ktorý spojil dva protihľadné brehy. Ktorý zmazal medzi nami ideologické rozdiely. A ktorý vynášanie súdov ponechal histórii. Potvrdením toho bol „vianočný sprievod“ ulicami našej obce, do ktorého sa zapojili stovky našich spoluobčanov. Tento sviečkový sprievod, na čele s obidvoma vtedajšími farármi - o. Mons. Františkom Šándorom a o. Augustínom Leukaničom - bol vyjadrením odhodlania nevrátať sa v minulosť, ale s nádejou pozeráť do našej spoločnej budúcnosti. Bol vyjadrením našej radosti z krásneho daru slobody. Slobody, ktorú sme si možno ani nezaslúžili...

slová smeroval nie politikom, nie občianskej verejnosti. Venoval ich veriacim. Bolo to veľké prevapenie. Hovoril ďalej aj o tom, že ak sa na popredné miesta v spoločnosti nedostanú čestní a mravní ľudia, že na to doplatíme všetci a že budeme ešte veľakrát sklamaní. Hovoril tiež o tom, že ak sa čestní a mravní ľudia nedostanú v spoločnosti na popredné, rozhodujúce miesta, tak sa budú meniť len ľudia, a nie veci. Že kto koná nečestne a hrabe pre seba, tak že je stará štruktúra a musí sa alebo zmeniť, alebo opustiť miesto, ktoré zastáva. Je to neďôležité v čase výročia 20. výročia Nežnej revolúcie si tieto slová nebohého otca kardinála pripomenúť? Je nás málo takých, ktorí takmer prorocké slová otca kardinála berú vážne aj dnes? Aj v Sečovskej Polianke? Veď podobné slová sme počuli aj nedávno v už spomenutom Pastierskom liste našich otcov biskupov: „...Nie všetky novembrové ideály sa nám podarilo uskutočniť. Na mnohé sme zabudli. Prirýchlo sme si našli „vlastných bôžikov“ a horlivo sme ich začali uznávať.“ Teda ani demokracia nie je žiadna výhra, ak sa z nej stane len ďalšia ideológia. Ako príležitosť na konanie dobra sa však výhrou môže stať.

Slobodu politickú máme. Aj v našej krajine, aj v našej obci. A máme aj slobodu zmýšľania, slobodu prejavu, ekonomickú slobodu, slobodu cestovať. Máme aj slobodu výberu. Výberu medzi dobrom a zlom. Medzi prefikanosťou a poctivosťou. Ako to teda s nami vyzerá?

„...Mnohí niesli na svojich hrudiach trikolóru, symbolizujúcu podporu zmene režimu. Kultúrny dom bol naplnený do posledného miesta, mnoho ľudí stálo po stranách...“

to utrpenie priamo netýka? Alebo zaujmeme postoj kresťana, ktorý bolesť, poníženie, smrť svojich bratov a sestier, akokoľvek sú od nás vzdialení, prežíva spolu s nimi ako svoje vlastné?

Týka sa to aj nás?

Tohto roku uplynulo 20 rokov od ukončenia 40 - ročnej neobmedzenej vlády Komunistickej strany v našej krajine. Strany, ktorá v podmienkach Slovenska niesla zodpovednosť za procesy, ktorých výsledkom bolo 71 000 ľudí odsúdených z politických dôvodov na viac ako 83 000 rokov. Strany, ktorej nastolený režim poslal na smrť minimálne 705 občanov. Strany, ktorej režim odviezol zo svojich domovov viac ako 15 000 ľudí, ktorí vo vyhnanstve strávili viac ako 6 000 rokov. Strany, ktorá ako nástroj vynucovania poriadku a poslušnosti vybudovala tábory nútených prác, v ktorých bolo viac ako 13 000 občanov a strávili tam viac ako 6 000 rokov. Strany, ktorá

vtedajšieho Československa nebol organizovaný politickými stranami. To občianska verejnosť zatlačila na vtedajších mocnárov, aby vytlačila nahromadený hnus neslobody, zavádzania a manipulovania. Ľudia túžili po slobode a dali to najavo. Otcovia biskupi v Pastierskom liste pri príležitosti 20. výročia Nežnej revolúcie napísali: „Ponajprv tých 20 rokov slobody je pre nás všetkých veľkým Božím darom.“ Zdá sa, že darom neočakávaným, a preto možno neraz neváženým, či zneužitým.

Pamätám si aj to, ako sme sa odvážili v prvé dni novembrových udalostí vstúpiť do „rozhlasovej miestnosti“ na vtedy ešte Miestnom národnom výbore, odkiaľ sme po čítaní výzvy na podporu demokratizačných zmien v našej krajine, na podporu slušných a neskompromitovaných občanov, na podporu snáh o ukončenie vlády strachu a teroru voči inak zmýšľajúcim. Mám však v pamäti aj verejné zhromaždenie obča-

Anna Patrášová

(16. 7. 1925 - † 21. 5. 2009)

21. mája 2009 vo sviatok Nanebovstúpenia Pána si milostivý Boh povolal láskavú, dobrotivú, srdečnú mamku, babku, prababku Annu Patrášovú. Až do dôchodku pracovala na miestnom roľníckom družstve. Chýbajú nám jej láskavé a povzbudivé slová. S úprimnou vďakou a láskou v srdci si na ňu v modlitbe spomínáme.

Smútiaca rodina.

Alžbeta Krausová

(14. 4. 1934 - † 5. 6. 2009)

Odpočinutie večne daj jej, ó Pane!

Anna Šlezáková

(13. 1. 1929 - † 18. 6. 2009)

S láskou a vďakou spomíname na našu mamku, babku a prababku. Ktorí ste ju poznali, venujte jej tichú modlitbu.

Smútiaca rodina.

Pavol Dobranský

(4. 6. 1934 - † 14. 7. 2009)

Na prvej stránke knihy jeho života je 4. jún 1934. Život prežil plodne v neúnavnej práci. V posledných rokoch aj pri svojej nemocnej manželke. Narodil sa v tejto obci, kde prežil celý svoj život. Dlhé roky pracoval v ČSAD Trebišov ako závozník a potom ako vodič. Bol dobrým manželom a priateľom, usilovným a pracovitým človekom, vyrovnaným a pokojným. Každému rád pomohol. Bol veselej povahy. Miloval prácu aj ľudí. Po krátkej a ťažkej chorobe si ho Pán povolal do večnosti.

Kniha jeho života uzatvára posledná stránka 14. júl 2009. Zavrel oči, srdce prestalo byť, musel zomrieť, i keď tak chcel žiť. Kto ste ho poznali, venujte mu s nami tichú spomienku.

Smútiaca manželka a ostatná rodina.

Vladimír Šamko

(23. 7. 1949 - † 23. 6. 2009)

Odpočinutie večné daj mu, ó Pane!

Ján Kočíš

(7. 2. 1927 - † 22. 9. 2009)

Dňa 22. septembra 2009 dotýklo srdiečko a skončila sa pozemská púť nášho milovaného manžela a ocka Jána Kočíša. Počas svojho života pracoval v Železničnom staviteľstve a svoj život prežil v kruhu svojej rodiny. Spolu s manželkou vychovali 3 deti. S bolesťou v srdci, ale s nádejou na stretnutie sa s ním lúči manželka s rodinou.

Večná mu pamiatka!

Mária Valová

(1. 9. 1930 - † 14. 8. 2009)

Odpočinutie večné daj jej, ó Pane!

Michal Urban

(20. 8. 1931 - † 22. 8. 2009)

Odpočinutie večné daj mu, ó Pane!

Štefan Ferenc

(3. 3. 1955 - † 6. 12. 2009)

Odpočinutie večné daj mu, ó Pane!

Ján Doroš

(7. 12. 1921 - † 9. 11. 2009)

Dňa 9. novembra 2009 po ťažkej chorobe si Pán povolal nášho drahého otecka Jána Doroša. Navždy ostane v našich srdciach a modlitbách.

S láskou spomína manželka Mária, dcéry Anna, Helena, syn Ján, vnúčatá a pravnúčatá.

Barbora Mikulová

(8. 3. 1920 - † 8. 12. 2009)

S láskou a vďakou si spomíname na našu milovanú babku Barboru Mikulovú. Celý život pracovala na družstve a od svojho 83 - tieho roku bývala s nami, v kruhu našej rodiny. Kto ste ju poznal, venujte jej tichú modlitbu.

Smútiaca rodina.

*Otvorte svoje srdcia dokorán,
nech krásna chvíľa Vianoc môže prísť až k Vám.
Nie bohatstvo zlata, chladného prepychu,
ale šťastným úsmevom, teplom nežného dotyku.
Nech u Vás v rodine svornosť panuje,
do nového roku zdravia, šťastia, lásky*

praje redakcia ProLoco

ProLoco
našej obci

Vydáva Pro Loco, o.z.,
Hlavná 506/114,
094 14 Sečovská Polianka,
December 2009, náklad 900 ks.

Na tomto čísle spolupracovali:
Ing. Jaroslav Poľák, Phd. – predseda Pro Loco
Marcel Pančuška – výkonný redaktor
Monika Košarová
Mgr. Mária Urbanová
Mgr. Mária Tirpáková
Peter Tirpák
Janka Michalenková
Milan Furdák
Grafická úprava: Ing. Peter Matisko
Tlač: Ofseta sro, Vranov nad Topľou